

Sayın Editör,

Hastane enfeksiyonları tüm dünyada önemli bir mortalite ve morbidite sebebidir. Aynı zamanda hastanın hastanede daha uzun süre yatışına ve sağlık harcamalarında ciddi artışa neden olmaktadır. Çocuk hastanelerinde, enfeksiyonun tanımlama kriterlerine ve hastanenin hizmet verdiği hasta özelliklerine göre hastane enfeksiyon sıklığı %1-14 arasında değişmektedir. Ülkemizde çocuk hastalarda hastane enfeksiyonlarının sıklığı, etken dağılımı, risk faktörleri, mortalite, morbidite ve getirdiği ekonomik yük ile ilgili az sayıda çalışma vardır. Bu nedenle Özçetin ve ark.'nın Ege Üniveristesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği'nde 2002 yılında, yenidoğan servisi dışındaki bölümlerdeki hastane enfeksiyonları ile yaptıkları çalışma ülkemiz için epidemiyolojik bir veri oluşturmaktadır (1). Biz de çocuk hastalarda görülen hastane enfeksiyonları ile ilgili olarak Ocak 2005 - Temmuz 2007 tarihleri arasında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi, Pediatrik Yoğun Bakım Ünitesi ve Hematoloji-Onkoloji Ünitesi'nde yatan hastalarda hastane enfeksiyonlarının sıklığı, etken dağılımı ve hastane enfeksiyonunun sonuçlarını araştıran retrospektif bir çalışma yürüttük. Hastane enfeksiyonu tanısı CDC kriterlerine göre konuldu. Mikrobiyolojik veriler Mikrobiyoloji Laboratuvarı hasta kayıtlarından elde edildi. Diğer veriler hasta dosyalarının incelenmesi ile saptandı. Belirtilen üç ünitemizde bu sürede toplam 3149 hasta yatarak izlenmiştir, 201 hastada hastane enfeksiyonu ortaya çıkmıştır, bazı hastalarda birden fazla hastane enfeksiyonu görüldüğü için toplam hastane enfeksiyonu sayısı 312 (%9.9) olarak bulunmuştur. En sık kan akımı enfeksiyonu (%52), ikinci sırada pnömoni (%29), üçüncü sırada (%11) idrar yolu enfeksiyonu saptanmıştır. Daha az oranda ise deri ve mukozaya enfeksiyonu (%4), peritonit (%2) ve SSS enfeksiyonu (%2) tespit edilmiştir. Hastane enfeksiyon sıklığı Pediatrik Yoğun Bakım Ünitesi'nde %21 (kan akımı enfeksiyonu %47, pnömoni %36, idrar yolu enfeksiyonu %8), Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi'nde %11 (kan akımı enfeksiyonu %51, pnömoni %27, idrar yolu enfeksiyonu %8) oranında, Hematoloji-Onkoloji Ünitesi'nde %5,5 (kan akımı enfeksiyonu %57, pnömoni %25, idrar yolu enfeksiyonu %15) oranında bulunmuştur. Kan akımı enfeksiyonlarında en sık görülen etkenler *Klebsiella pneumoniae* (%42), *Staphylococcus aureus* (%9), *Enterokok* türleri (%5), *Escherichia coli* (%4), *Candida* türleri (%4) dir. Pnömonilerde en sık görülen etkenler *Klebsiella pneumoniae* türleri (%28), *Pseudomonas aeruginosa* (%17), *E. coli* (%12.6), *Stenotrophomonas maltophilia* (%9), *Acinetobacter* türleri (%6) ve *S.aureus* (%5) dur. İdrar yolu enfeksiyonlarında en sık saptanan mikroorganizmalar *E. coli* (%32), *Klebsiella pneumoniae* türleri (%29), *Enterokok* türleri (%11) ve *Candida* türleri (%3) dir. Çalışma süresince tespit edilen 201 hastane enfeksiyonlu olgudan 50'si primer hastalık veya enfeksiyon nedeniyle kaybedilmiştir. Hastane enfeksiyonu artışında hastaya uygulanan girişimler (kateter varlığı, mekanik ventilasyon, idrar sondası varlığı), immün süpresyon, sağlık personeli

saysındaki yetersizlik, el hijyenine uyumun düşük olması risk faktörü olarak belirlenmiştir.

Hastane enfeksiyonları tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de ciddi bir sorundur. Enfeksiyona neden olan çeşitli risk faktörleri vardır. El hijyenine uyum, hasta bakım koşullarının düzeltilmesi, sağlık personelinin sayısının yeterli hale getirilmesi hastane enfeksiyonlarının sıklığını azaltacağı mutlaklardır. Ancak önlemeyen risk faktörleri nedeniyle hastane enfeksiyonları devam edecektir. Her ünite kendi içinde hastane enfeksiyonlarını izlemeli, risk faktörlerini belirlemeli ve gerekli düzeltmeleri bu sonuçlara göre programlamalıdır. Ayrıca enfeksiyonlarının izlenmesi hastanede gelişen enfeksiyonlarda tedavi planlarının belirlenmesinde çok yararlı bilgiler sağlayacak, hastane enfeksiyonları sonucu gelişebilecek morbidite ve mortaliteyi azaltacaktır.

Dr. Erdal İnce
Dr. Fatih Günay,
Dr. Ergin Çiftçi,
Dr. Anıl Tapısız,
Dr. Nurşen Belet,
Dr. Ülker Doğru

Dr. Erdal İnce

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Çocuk Enfeksiyon Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara, Türkiye
Tel.: +90 312 319 22 80/125
Faks: +90 312 362 05 81
E-posta: inceerdal@gmail.com

Kaynaklar

1. Özçetin M, Saz EU, Karapınar B, Özen S, Aydemir Ş, Vardar F. Hastane enfeksiyonları; sıklığı ve risk faktörleri. Çocuk Enf Derg 2009; 3: 49-53.

Sayın Editör,

Özçetin ve arkadaşlarının (1) "Hastane enfeksiyonları; sıklığı ve risk faktörleri" başlıklı yazısını ilgi ile okudum. Hastaya verilen hizmetin kalitesinin bir göstergesi olan sağlık hizmeti ile ilişkili enfeksiyon sıklığının, etkenlerinin ve risk faktörlerinin bilinmesi o hastanede gerek ampirik tedavilerin düzenlenmesi gerekse enfeksiyonların önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin uygulanmasına yol gösterici olacaktır. Bu çalışmayı incelediğim zaman yazarların hastane enfeksiyonu tanımını kullandığını ve enfeksiyonların tanımlanmasını ve kriterlerini Amerikan Hastalık Kontrol ve Önlenmesi Merkezinin (CDC) tanı kriterlerine göre yaptıklarını gördüm (2). Hastane enfeksiyonları tanımı ve kriterleri ilk kez 1988 yılında Amerikan Hastalık Kontrol ve Önlenmesi Merkezi tarafından enfeksiyon süreyansında yardımcı olması amacıyla bir kılavuz altında yayınlanmıştır (3). Bu tarihten sonra 2005 ve 2008 yıllarında tanımlarda bazı değişiklikler yapılarak en son olarak hastane enfeksiyonu veya nazokomiyal enfeksiyonu tanımı yerine "health-care associated infection" tanımlaması